

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K
Fél évre 4 -
Negyed évre 2 -
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

OSZESZLY M. VICTOR.

Laptulajdonos és kiadó:

BALKÁNYI ERNŐ.

Telefonszám: 13.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balkányi Ernő könyvkereskedésében Alsórendva.

A nyitlter sora egy koron.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Csalások országa.

Alsórendva, 1913. március 1.

A Pallós-botrány hullámai még le sem csendesedtek, máris újabb nagystilű csalással van tele a sajtó.

Megint nyakonsíptek egy Pallóst, aki Radó Elek néven csalta a világot, budapesti, Fürdő-utcai elegáns bankjában. Hamisított könyvkivonatokkal, részvényekkel dolgozott s a hálójába került áldozatokat tizezer, huszezer koronáig állította a falhoz. Dél előtt tisztviselőket fogadott fel a részvénytársaság bankjába, akik megtakarított pár koronájukat Radó urnak adták óvadék fejében. A délutáni programjába a hamisítás volt beleveve. Ekkor hamisított könyvkivonatokat, részvényeket és mindazt, ami bankjának felvirágoztatásához, illetve áldozatainak tönkretételéhez szükséges volt.

Mikor már egy millió haszon volt, felmondta a gründolás a szolgálatot. Radó Elek ur bajba került, lefűlelték. Egy kis ideig ülni fog s azután nyugalmazott ülnöki címmel kezdeni fogja előlrol a megmaradt százezrekkel.

Két héttel ezelőtt Pallós, rá két hétre Radó, két hét múlva valami új Kardos, aztán egy másik Radó, áprilisban fia-Pallós fog világhírre vergődni nagyszabású szelhámoosságával. És Szilveszter napig legalább is százszor ismétlődik a botrány árja.

Hát az a sok botrányos panama, amely nem kerül ki, amely titokban marad, vagy amelyeket a szereplő egyének nagyságánál és előkelőségénél fogva eltussolnak!...

Az egész kontinensen nem történik annyi botrányos család, milliós panama, mint éppen nálunk. Az ember igazán szégyenli, hogy ennek az országnak lakója. Innen-onnan külföldön már meg kell tagadnunk magyar voltunkat, mert gyanakodva néznek ránk, kikerülnek, szóba sem állnak velünk.

A közérköles annyira megromlott, hogy az ember mindenféle üzleti vállalkozást gyanus szemmel néz. Minél fényesebb, minél nagyobb szabású, annál nagyobb a bizalmatlanság.

És a dolog legfájdalmasabb oldala az, hogy nálunk ezeknek áll a világ. Hosszu időn át lehetnek rákfenéi a társadalomnak az országoknak s ha esetleg a véletlen napfényt derít is bűnükre, bűnhődésük van is, nincs is. Alig fordul egyet-kettőt a föld, máris újra munkába állhatnak, a csalásnak, a panamázásnak munkájába.

Ha a szegény ember megtévelyedik s elemeli felebarátjának egy mérő krumpliját, legalább is félévig elmélkedhetik tettének csunyaságáról. Ha azonban nagystilű a gazság, ha nem parasztmódon történik a bűn, ha aranygyűrűs és frakkos a delikvens, ha százezrekről van szó, amit elkönyveléssel, hamis bukással, gründolással és még nem tudom mivel lehet kifejezni: akkor

más az elbírlálás, más a büntetés, sőt más a társadalom ítélete is.

A Kovács János zseboráját nem lophatom el, mert zsványinak bélyegeznek, a Kovács Jánost azonban banksalással kifoszthatom mindenéből, azért nem vetnek rám követ. Kivéve a törvényt, de az sem üt agyon, csak egy kicsit megsántít.

És az ember érezze jól magát hazájában, amelyről a nemzet nagy költője azt mondja, hogy itt kell élnünk, itt kell halnunk, mert a nagy világon e kívül nincs a számunkra hely. Ma bizonyára nem mondaná. Illetve mégis igaz van, mert nemsokára tényleg nem lesz helyünk a nagy világban. Törvényt fognak hozni, hogy sehol be ne fogadjanak bennünket, mert veszedelmes elemek vagyunk.

Drinápolyról.

-- Amiért a harc folyik. --

A kiujult balkáni háborúnak ugyszóiván egyedüli oka: Drinápoly, még diadallal állja a fegyverszünet megszünte óta szakadatlanul rája zuduó bomba-esőt. Már II. Szelim szultán világhírű mecsetje is áldozatul esett a bolgárok ostromáguinak. Ez a szomorú sors visszaidézi a híres város nevezetes multu történetét.

Hadrianosz császár alapította és a maga nevérol nevezte el ezt a várost, amely évszázadokon át volt a keletromai birodalom egyik díszes és erőssége. Mikor a törökök betörték Európába, először Hadrianopoliszra vetettek magukat és a város elfoglalásával szilárdult meg helyzetük Nap-

Bucsucskók.

Aranyos Boriska, hova lett jókedved?
Arcod rózsás pirja, vidám nevetésed?
Mint beteg madárka, szomoruan haligatsz,
Valld meg mi a bajod? mert még bele halhatsz!

„Nem tudom én, néném, hogy mi bajom lehet?
Érzem, hogy jókedvű már sohasem leszek;
Tudja, hogy mátkája vagyok a Pistának,
Akit háboruba vittek, katonának;

Hogy bucsuzott tőlem: sirva ölelt, csókolt,
És én nem is tudom, miképp történt, hogy volt?
Én is csak csókoltam, s mióta itt hagyott:
Valami nincs rendjén, — mindig beteg vagyok...”

GRIGÁSSY JÁNOSNÉ.

Kint a pusztán.

Irlta: LORÁNDYÉ ILONKA.

Izzóan süt le a nap a nagy, virágos rétre.
Kis szellőcske fujdogál és valami lágy, buja illatot
sodorgat. A kis libapásztor-leány lefekszik a kövér
füves, virágos legelőre. Félig még gyermek, de
már megborzogatja a langyos szénaillat, amit a

kaszálóról hajt felé a szél. Cigányosan barna
arcát a nap felé fordítja, a két nagy sötétkék
szeme — ahogy belenevet a napsugárba — ugy
néz ki, mint valami mesebeli szárnyas kék bogár.
Kis szoknyája térdig fölcuszott, s az öleiben
hervad egy csomó mezei virág, tarka össze-
visszaságban. Nagy virágu, égő-vörös pipacs —
amilyent csak az alföldi róna terem, — sárga
virágu ököryelv, rózsaszínű ezerjófű, kakukkfű,
zsálya. Álmodozó, nagy lustaságában észre sem
vette, hogy a tisztás felől közeledik hozzá valaki
s mielőtt megszólítaná, égő arccal gyönyörködik
benne... Tulipános szüre a vállára van vetve,
kis pörge kalapjánál egy csomó tarka virág her-
vad. Még tegnapi, de nem lehet azt eldobni. Még
alig serken a bajuszkája, de már odahuzza a
szive a rétre egy kiss friss virágrt...

— Hej, Zsuzska! Hogy rád süttöt az isten
napja, észre sem veszel már!

— Ni a Józsi? — csudálkozik kacagva,
talpra ugorva a lány. — Hogy került ide, hiszen
tegnap azt mondta, hogy a reketyésbe megy
legeltetni?!

— Nohát igen, de aztán meggondoltam,
hogy előjvök mégis errefelé, oszt' megnézem, mit
csinálsz!

A lány egy kis megilletődéssel huzogatta a
szoknyácskáját, egyet pislantott, aztán elfutott,
hogy visszaterelje a libákat, amik bizony már a
buzakalászt törőgették a tilosban.

Nem igen tudtak mit beszélni, hát csak ültek
egymás mellett pillogatva, illegetődvé. A juhok,
meg a libák is szépen megfértek egymás mellett,
csak a távolabb legelősző tehénke kapta föl a
fejét olykor, mérgesen torpanva egyet-egyét; míg
egyszer csak nagyot ránt a pányva-kötelen és
fujva, líhegve — mint a megvadult bika — iramod-
dik neki a nyáj közé. A lány hamarjában, ijed-
tében elfelejti, hogy milyen színű a Józsi szemé
és elkezd gyerek-módon jajgatva sirni.

— No iszen, — vigasztalja a legény, —
azért nem kell mindjárt úgy megijedni, ha férfi-
ember van a közelben! — s már indul is a szeles
állat megfektezésére. Megfogja a pányvakötelet s
nagyot ránt rajta. Az állat megéri, hogy jó kéz-
ben van, szépen megjuhászodik és legelget tovább
a mesgyn.

— Szelet érez, — mondja nagy önrétélet a
fiu. Aztán újra leülnek, végigheverednek a fűvön,
szépen egymás mellé. Röviden, tempósan felel-
getnek egymásnak, célozgatódva, incselkedve, de
egyik se mondja ki, amit szeretne. Röstellik még...

Toriszay

minta után fest és vegyileg tisztít!

Zalamegye elsőrendű vegyszeti ruhatisztító és műselyem-

ruha-festő intézete, ZALAEGRSZEG, Kisfaludy-utca 10. sz.

nyugaton. Murad szultán Kallipolis és Csorlu bevétele után 1361-ben ráküldte hadát a meg erősített városra. Burgaszban állt össze Lalahasin, a szultán hadvezére generálisaival, hogy meg vitassa az ostrom tervét. A várost Hadrianosz védte, mint ahogy Konstantinápoly utolsó görög védőjének is Konstantinosz volt a neve. A vitéz Hadrianosz kitört a várból, hogy nyílt síkon szálljon szembe az ozmán haddal, de súlyos veresé get szenvedett és kénytelen volt a várban meg húzódni. Itt is azonban látnia kellett, hogy nem bír sokáig helyt állni a tulnyomó erő ellen. E j nek idején elmenekült családjával és értékesebb irgoságaival a Marica-folyón. A fej nélkül maradt Murad aztán önként megadta magát az időközben megérkezett szultánnak. Drinápoly új hódítások kiinduló pontja és négy esztendő múlva a szul tán fővárosa lett. A Tundza partján Murad ténysz palotát építtetett magának és utódainak. Ebben a kastélyban lakott a hős XII. Károly svéd király, amikor a poltavai katasztrófa után menekülvén, a szultán oltalmához folyamodott.

Murad szultán, aki Gusztáv Adolfként dia dalmasan esett el a csatatéren, elsőszülött fia, Bajazid váltotta fel a trónon. A széleséjű des potha egyképen réme volt a tulajdon alattvalóinak és ostora a görög és szláv népek. Drinápolyból indult ki azokra a rablóhadjáratokra, melyek nyomán átok, szenvedés, fertiák hekatombája, rabláncra vert asszonyok siránkozása járt. Ekkor Azsia sötét méhéből egy ismeretlen, vagy már rég feleledett rém tört elő, a pogány tatárság. Timur az angora-i (a régi Aneyra) síkon tönkre tette Bajazid roppant seregét 1402-ben. Európa föllegezett, Magyarország is, a mely már Nagy Lajos idejében összetűzött a törökkel és Zsigmond király alatt még egy súlyos vereséget szen vedett el Bajazidtól, azt hitte, hogy vége a ve szedelemnek. Ha nyugat népei összefognak eb ben a válságos időben, amikor a török cró össze törve hevert, a szultán trónja elérvén és Bajazid fiait lözt véres viszálykodás célja volt: akkor örökre leszármoltak volna a közel Kelet e ve szedelmeivel. De az egység és összetartás, a cél tudatos politika e napokban épügy hiányzott, mint később megannyiszor, ha a török belső gyengesége rést tár föl és alkalmat szerzett rá, hogy a megtámadottak megfordítsák a fegyvert és rátörjenek szorongatójukra.

Bajazid leghetesebb fia, I. Mahmud, okos és körültekintő politikájával kigyógyította a tatárokat és a belső villongás ütötte sebeket. Ő aztán végképpen áttette a szultanatús székhelyét az ázsiai Brusszából Drinápolyba. Ekkor kapta a görög gyarmatváros a török Edrenech nevet és

Csak úgy dobálják egymáshoz a lankadt virágot. No iszen friss is akadna, de ez már meg van, le van tépve. A többi hadd virítson — holnapra.

Mikor közéjük telepszik a molnárek Anicája, élénkebb lesz a beszélgetés. Ő jól van a Józsi val, jól ismeri, mert rossz időben náluk szökhet meghalni. Beszélnek is emiatt Anicára eleget, pedig még alig 16 éves. De hát pusztán hamar nő a lány. Meg aztán, hogy nem is olyan paraszti. Mert hát ugy van az, hogy a molnár-ember már nem afféle szántó-vető. Így a lánya se jár mezit láb, hanem cifra papucsban, szögediben, vagy debrébenben. És slingelni tanul a tanyai tanító lányától, aki városba is jár.

Annicának most is kezében a slingelés, a nyakában a sok cifra, színes motring és ahogy lekuporodik a fűre, a szoknyáját módosan föl emeli, nehogy gyűrött legyen. Nevetgélnek, dudol gatnak, mire a legényben is föltámad a virtus. Föllél és összeveri a bokáját kényesen, ahogy dalolja: „Csinositom magamat, várom a galambomat.” A lányok egymásra nevetnek jelentősen, aztán tovább dudolnak boldogan s közben heccelik a legényt. Még a Zsuszka nyelve a leg esipősebb. Addig bosszantják, heccelik, míg a juhász szomorokásan veszi a botját, szürjét és elhajítja a nyáját. Csak messziről kiált vissza:

— Megállj Zsuszka, többet nem pányvázom ki a tehenedet!

A lányok még kiabálnak utána csufolódva, kacagva s csak mikor látják, hogy most már csakugyan elment, akkor hallgatnak el hirtelen és néznek egymásra...

— Minek kergetted el?! — mondja Anica. — A Józsi val nem lehet ám így beszélni!

lett ékessé azokkal a pompás palotákkal, a melyek fölemeltek jelentősége színvonalára. A görögök lassankint elhúzódtak a városból és beljebb vonultak a bizánci bírodalomba. Drinápoly egészen a törököké lett, külső kepe megváltozott, noha a háború rombolásától megkímélve maradt.

Mire a török hatalom egészen fölocsudott a tatár pusztítás okozta kórjából, körültekintett új székhelyen és sorra foglalta el a közelségbe eső régi, virágzó telepeket. Elesett Tesselonike (Szaloni ki), a hol egykor Markusz Tulliusz Ciceró, a nagy római szónok és államférfi nyögte volt a számkivetés keserűségeit, Végre aztán hosszú és irtózatos kegyetlen ostrom után a töröké lett maga Bizánc is, Konstantinosz városa. Drinápolyból indult el 1453. március havában a hódító Mahmud rettentő hadával és még rettentőbb dühével, hogy a gögös Paliologot kiszorítsa utolsó, legfeltehetőbb, legbüszkébb erősségéből. Konstan tinosz császár vitézlét harcolt és fővárosával együtt életét is elvesztette. Mohamed elvadtult katonái kiméletlenül rombolták a gyönyörű műemlékeket, a klasszikus stíli templomokat és palotákat s ha fektelenségüknek a szultán belátása nem szab határt, romba döntik a Szent Bölcsesség csodálatos templomát is. A Hagia Szofia tönk reccselt lett. A bizánci császarak felsége otthon a szul tán palotája. Mohamed elhagyta Drinápolyt és átköltözött Sztambulba. De nemcsak maga változtatta meg lakóhelyét, hanem az előkelő muzulmánokat is áttelepítette az Aranyszarv mellé.

Drinápoly másodikrendű provinciális várossá lett, de megtartotta sokáig sztratégiai fontosságát és megtartotta helyét a szultárok kegyeletében is. A nagy Szelim építtette a város díszétül Szinan nal, a mesterrel gyönyörű mecsetjét, a melyet II. Szelim alatt fejeztet be a művész.

És mind e mai napig Adrinapolisz egyike az európai Törökország legfontosabb pontjának. A vergődő, vonagló török népet e városból a mult dicső emlékei és a jelen legvitálisabb érdekei csatolják. Csoda-e, hogy heteken át alkudozott, vi tázott, könyörgött, fenyegetődzött megtartásáért?

A török nép ismeri jól a maga történetét és tudja azt is, hogy a história eseményei tragikus megismétlődnek. Hatodfél évszázaddal ezelőtt elesett Hadrianosz városa. S nem egészen száz esztendővel később osztozott sorsában Konstan tinosz városa. A sorrend elkerülhetetlen végtet szerúséggel meg van állapítva. És a mai gyorsan öfő korunkban a két tragikus esés időközbe nem fog még ilyen hosszúra sem kinyulni. És ma azért ragaszkodik a török Drinápolyhoz, hogy ne legyen kénytelen kifosztva koldusként, szegényszemre lemondani Konstantinápolyról.

— Tán sajnálod?! — veti oda kihívóan Zsuszka. — Hiszen te biztattál!

— Hát, de azt nem mondtam, hogy *olyanokat* is mondj neki, mert azért nagyon haragszik. Aztán most biztosan én rá is megharagudott, pedig azt nem szeretném!

— Nem szeretném? Hm! Tán bizony szemet vetettél rá?

— Mi közöd hozzá? Ha vetettem: vettem! Több jussom van hozzá, mint neked. Édesapám is mondta neki, hogy ha megbecsüli magát, hát néki ad. Aztán csak nem gondold, hogy te kel lenél neki? Egy ilyen ágról szakadt?! Mondta az anyám, hogy neked még apád se vót.

— Mit? — visított föl Zsuszka. — Te beszélsz, te szemét, te kisasszony-fajta?! A te anyádat a városból hozta az apád, mikor az én édesanyámat otthagyta a szegyenben. Az kellett neki, az az urak tőrölöröngya. Mert az volt a te anyád! S még te mered a szádát kinyitni? Bujnál el, hogy a nap se süssön rád! Te rongy fajzat, te, jó volna ugy-e, most meg a Józsi elkarpáni tőlem? De abból nem esztek, nem ám!

— Mégis engem szeret, engem, — vihogott kárörvendőn a molnár lánya, — hiába van neked olyan legényesaló képed! Neki adjuk a malmot, aztán ő lesz a gazda. Majd boldog lesz egy ilyen „koldustársisnyát” a nyakába venni!

A kis Zsuszka előtt egyszerre elsötétedett minden.

— Nesze te szemét, nesze, nesze! Ez az anyámért... ez a Józsiért... ez érterem. Nesze! És ütötte a pástorhusággal és lihegett, mint egy bosszuó furia. Aztán, mivel a nap már lebukott az ég alján, mint aki jól végezte dolgát, hazafelé teregette a libanyáját...

A t. hirdető közönséghez!

Az utóbbi időben ismételt előfordult anyagdrágulás és a zalamegyei hírlapok között történt korábbi megállapodás arra indították az „Alsólendvai Híradó” kiadó hivatalát és szerkesztőségét, hogy a lapunkban megjelenő magánközlemények hirdetései díjait részben szabályozzuk, részben pedig csekély mértékben felemljük.

E megállapodásunkból kifolyólag az alábbi árszabályt állítottuk össze, a mely árszabályunk 1913. február hó 1-től kezdve bír érvénnyel:

- Eljegyzési és esketési értesítések díja a hirrovatban — — — — 4 korona
- Eljegyzési és esketési értesítések díja a „Nyilttér” rovatban — — — 5 „
- Bucsuzók közzététele a hirrovatban — 3 „
- „ — — a „Nyilttér”-ben 4 „
- Közvetnyilvánítások (gyászestnél) a „Nyilttér” rovatban — — — 6 „
- Mulatságok fölfelújtesinek kimutatása és mindennemű magánközlemények a hírek között garmond soronként 20 fillér.

Egyéb hirdetések díjait közös megállapodás szerint számítjuk.

Az „Alsólendvai Híradó”
kiadóhivatala és szerkesztősége.

Alsólendva — művészváros!

Vagyis: Grafikai kirándulások az aszfalton és a boltajtókon.

Tanulmány, írta: **AI-Sóten-Dvay.**

Első tétel: Alsólendva művészváros! Kell-e ezt bizonyítani? Nem. Mert aki ismeri néhány művésznök életrajzát, rájön, hogy Zala György, Faragó Márton stb. Alsólendvában születtek; sőt itt született ifj. Binnyei Pál is, a lantos, a hős magyar vitéz, a balkáni háború megszüntetője és a magyar jogok tántoríthatatlan védője, aki ha gazdag lenne — ugymond — „miniszteri szempontba állana!” Kell-e ennél több? Nem.

Ez tehát bebizonyított tény. A művészi ihlet és a művészet nálunk már a levegőben van, mint nyáron az Alsó-utacában a kertekaljai pocsoló-illat. Ez a tény különösen az ifju nemzedék körében jut leginkább érvényre. Példa rá az aszfalt egyenlányu boltajtó Alsólendván.

Eljutottunk tehát a második tételhez (melyet fent lehet olvasni). Erről akarok egy magasabb színvonalu eszmésertét folytatni.

Aki a művészetnek — az ifju művészetnek — kedvelője és a geninek aktív okozatait, mint művészi termékeket óhajja szemlélni, menjen végig az aszfalton s vasárnap délután, mikor az üzletek zárva vannak, tanulmányozza a boltajtókat. Mit lát? Egy egész kis megillusztrált pornograf irodalmat. (A címszólló ezt, hogy „porno,” készakarva hagytam el, nehogy legyen olyan olvasó, aki megrettenvén ennek jelentőségétől, cikketem egyszerűen betintázza.)

Tehát lát őt mindent... Anatomiai gyakorlatokat — krétával rögzítve; anatómiai gyakorlatokat, mondok, de olyanokat, melyeknek tárgya kizárólag az alsóvégtagok tájéka... lát aztán szecesszionista emlősöket és diluviális alakzatu madarakat, melyek mind a pornografikus ihlet idegizgató allűrjével vannak megalkotva. Csak az a kár, hogy nem színekkal vannak ábrázolva, hanem krétával. Az is kár lenne, ha ezek a tehet ségek kárba veszne, felfeledetlenül kiszállának a dilettantizmus iszapjában. Krétát, aszfaltot és boltajtót nekik — ösztöndíjas alapon!... Külföldön, vagy más városban nem vesznek el az ismeretlenség homályában, hanem le lennének leplezve, fel lennének fedezve s a naiv művészeket — akármilyen negatíva volnaik is — egy pár hathatós mogyorófa- vagy nádpálca-túra helyrehozna s azt a neutrális negligenciát, mely szintén művész-tulajdonság, kikergetné belőlük.

De kérdezzük: helyes lenne-e ez? Én nem mondom, hogy igen, mert nem akarok tehetőséget akadályozni abban, hogy világraszóló neveket hagyjanak az utókorra. Én azt sem mondom, hogy nem, mert... de beszéljen az alábbi kis eset:

Egy ifjú pár (még nem férj és feleség, még nem menyasszony és vőlegény) sétál az aszfalton. A fiú beszél szerelméről, boldogságról; a lány szemlesütve hallgat. Amint a szemét lesüti, meglátja az egyik „Zola“-illusztrációt; ráismer, zavarban van. Felnéz a fiúra: látta-e az is? Nem látta, mert az szavalt s szemei az örökfény felé voltak irányítva. A fiú bevégzi forró szerelmének esetelését és kérdi a lánytól: igen? Az a bizonyos „zavar“ még mindig tart; az ifjú ezt az ő beszéde hatásának véli, gyengédien megszorítja a lány kezét és érzékenyen rebeget: „Cuneci, még ma fogok beszélni a mamával!”

Most tessék elképzelni annyi ilyen esetet, ahányat csak lehetséges (azaz: ahány fiatalember és lány csak rebeget egymásnak Lendván), mi lenne ebből? Én nem tudom, azért kérdezem.

Most tehát az a kérdés: kipusztítsuk-e azokat a kis pornografus, illetve rétrografusokat, vagy ne? Én igazán nem tudom.

Tessék megmondolni a férjhez menő hölgyek miatt is!...

A lendvahegyi gyilkos erdős az esküdtbiróság előtt.

Négy évi fegyház.

— Saját tudósítónktól. —

A zalaegerszegi esküdtbiróságot hétfőn, február 24-én az alsólendvai hegyen mult év október 27-én történt gyilkosság foglalkoztatta. A dolog előzménye az, hogy Lak Márton 36 éves, nős, négy gyermekes alsólendva-hegyi napszamos a herceg erdejében egy társával, Czipó Péterrel, egy száraz fát levágott s azt haza akarták vinni elfüteni. Az erdőszélen egyszerre össetaláltak három erdőőrrel, akik felszólították őket, hogy tegyék le a fát és mondják be a neveiket. Czipó vonakodott a nevé megmondani, mire az egyik erdő őrs puska-tussal a karját többször megütötte. Mikor ezt Czipó társa, Lak Márton meglátta, megijedt és futni kezdett. Simonka Pál segéderdő, az erdőőrök egyike, ekkor szeméhez emelte a fegyvert, célzott, lőtt és talált. Szegény Lak Márton meghalt egy jajszó nélkül.

Ez este 10 óra tájban történt s a gyilkos Simonka még aznap éjjel önként jelentkezett az alsólendvai csendőrsőn, mely azonnal letartóztatta.

A hétfői esküdtzéki tárgyaláson, mely a 24 éves Simonka Pál felett volt hivatva ítéletet mondani, a törvényszék Horváth Sándor elnök, dr. Fritz József, Siposs József és Keresztessy József szavazóbírákból és Kapossy Arthur jegyzőből állott. Az orvos-szakértők dr. Brünner József és dr. Józsa FABIÁN alsólendvai orvosok, fegyverszakértő pedig Baly Béla gépészlakatos voltak. Dr. Huszágh Miklós kir. ügyész élénk színekkel festette az özvegyen maradt Lak Mártonné sorsát négy kis gyermekével s szándékos emberölés büntetésben kérte a vádlottat kimondani. Dr. Wollák János alsólendvai ügyvédjelölt tartalmas védőbeszédében erős felindulásban elkövetett halálát okozó súlyos testi sértésnek tüntette fel az esetet. Az esküdtek a fiatal, de annál ambiciósabb védő véleménye szerint, erős felindulásban elkövetett halálát okozó súlyos testi sértésben mondták ki Simonka Pált bűnösnek s a törvényszék e határozat alapján négy évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen úgy a vádlott, mint az ügyész felebezttek.

Megmérgezte a gyermekét.

A radamosi bűnös anya.

— Saját tudósítónktól. —

Néhány nap óta egy minden emberi érzésből kivetkőzött anya gyermekgyilkossági ügyében nyomoz a lendvavár helyi csendőrs. Arról van szó, hogy egy radamosi hajadon bűnös szerelmének gyümölcsét, három hónapos kis fiát megmérgezte, hogy ily módon megszabaduljon a gyermektől és attól a szegénytől, amely őt érte a gyermek miatt.

A bűnös anyát Felső Rozáliának hívják, 27 éves és radamosi lakos, hajadon. Története a mindennapi história. Szeretett, nagyon szeretett s amikor megtörtént a baleset: az, akit szeretett, otthagyta. Három hónappal ezelőtt megszületett a kis Miklós, csöpp, dundi, ártatlan teremtes. Gondolhatni, hogy nem nagy örömmel fogadták s miatta sokat kellett az anyának elszenvedni a szüleitől.

Mi történt, mi sem, még nem tudhatni, de elég az hozzá, hogy a kis Miklós most szerdán hirtelen meghalt. A lendvavárhelyi körorvos, dr. Kollin Ignác, megvizsgálta a kis holttestet és minthogy a halálesetet gyanusnak találta, jelentést tett az alsólendvai kir. járásbírósnak, mely elrendelte a kis holttest felboncolását.

A boncolást tegnapelőtt, pénteken teljesítették dr. Brünner József és dr. Preiss Mór alsólendvai orvosok és a boncolás folyamán minden kétséget kizárólag megállapították, hogy a kisfiu halálát mérgezés okozta. A bűnös anyát erre a csendőrség letartóztatta. Felső Rozália még tagadásban van ugyan, de a körülmények ellene vallanak.

HIREK.

— Csiszár Sándor járásbíró áthelyezése.

Csiszár Sándor kir. járásbíró, az alsólendvai bírói kar érdemes tagját, saját kérelmére a m. kir. igazságügyminiszter Tapolcára helyezte át. Csiszár a lendvai társadalom egy igen népszerű, kedvelt tagja volt, aki nemcsak érdeműs közéleti szereplésével, hanem szigorú, de mindig igazságos hivatali tenykedésével is sok barátot s még ennél is több tisztelőt szerzett magának. Csiszár járásbíró, kinek távozása határozott veszteség városunk társadalmára, mint értesülünk, március hó közepe táján hagyja el városunkat.

— **Uj alügyész.** Az igazságügyminiszter dr. Bozay Jenő tapolcai aljárásbíró kinevezte Zalaegerszegre alügyésznek, az eltávozott dr. Csajághy Károly helyébe.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Dr. Szalay Pált, Zalavármegye segédtanfelügyelőjét a IX. fizetési osztály 3. fokozatába léptette elő.

— **Csendőrségi hír.** Schreiber Ferenc alsólendvai csendőrmestert Acsádra helyezték át. Helyébe Szilcs Imre őrmester lett áthelyezve Zalaparkáról.

— **Eljegyzés.** Simonyi Hajas Vilmát Csáktornyan eljegyezte vízkeleti dr. Vízkelety Árpád letenyei szolgabíró.

— **Hivatalvizsgálat az ipartestületben.** Szilágyi Dezső szolgabíró f. hó 27-én a helybeli ipartestületben hivatalvizsgálatot tartott. A szolgabíró a vizsgálat alatt mindent a legnagyobb rendben talált.

— **A zalalövő—zalaegerszegi vasút befejezés előtt.** A zalalövő—zalaegerszegi vasút építési munkálatai, melyek vármegyénk fogalmát rendkívül közelről érdeklik, nagyban befejezést nyertek. Mint Zalaegerszegről jelentik, a földmunka már készen van, csupán a műárgyak (hidak, át-ereszek) hiányzanak. Az új vasút előreláthatóan már a nyár folyamán átadható lesz a forgalomnak.

— **Képviselőtestületi közgyűlés.** Alsólendva nagyközség képviselőtestülete tegnap, f. hó 1-én délután közgyűlést tartott. A közgyűlés tárgysorozata, melyel érdemileg jövő szünetünkben foglalkozunk, a következők volt:

1. Az 1912. évi zárszámadások előterjesztése.
2. Dr. Józsa FABIÁN hegyközségi elnök kérelme a viharágyuzásra adni szokott 800 korona segély kiutalása tárgyában.

3. Hármasmalomi lakosok kérelme az ott felállítandó harangláb építési költségeihez való hozzájárulás tárgyában.

4. Községi pótadók szaporodások és törlesek.

5. A lámpagyújtogatóval kötött szerződés jóváhagyása.

6. A helyi lakosok részére érkezett postai küldemények kézbesítése tárgyában határozat.

7. Illetőségi és segélyezési ügyek.

8. Előterjesztések.

— **Sorozások Zalában.** Zalavármegyében az idei, március élesein megkezdődő fősorozások alkalmával két sorozóbizottság fog működni. A II-k számú sorozó-bizottság, amely Alsólendván is végzi az ujonccallítással járó teendőket, az egyes járásokban a következő napokon működik: *Keszthelyen* március 1., 3., és 4-én, *Balatonfűzfűden* március 6-án és 7-én, *Tapolcán* márc. 8., 10., 11., 12. és 13-án, *Sütmegyen* márc. 14., 15., 17. és 18-án, *Zalaszentgróton* márc. 19., 26. és 27-én, *Zalaegerszegen* márc. 29., 31. és április 1., 2., 3. és 4-én, *Nován* április 5., 7. és 8-án, *Alsólendván* április 10., 12., 14., 15. és 16-án, *Csáktornyan* április 17., 18., 19., 22. és 23-án, *Perlakon* 23., 24., 25. és 26-án, *Letenyén* apr. 28., 29. és 30-án.

— **Az ipartestület köréből.** Az alsólendvai ipartestület elnöke, Alszeghy József, ma délután 3 órára az ipartestület helyiségébe érkeztetle hívta össze a helybeli iparosokat és iparossegédek. Az értekezleten fogják az új békéltető-bizottságot megalakítani.

— **Az Alsólendvai Takarékpénztár** tegnap délután tartott közgyűlése az elmúlt évi nyereségből a következő összegeket szavazta meg jótékony célokra:

1. A helybeli ovódára	K 100—
2. A „ kórház részére „	250—
3. A „ polg. isk. szegénysorsu tanulóinak segélyezésére „	120—
4. A helybeli r. kat. iskola szegénysorsu tanulóinak segélyezésére „	100—
5. A helybeli izr. isk. szegénysorsu tanulóinak segélyezésére „	70—
6. A helybeli evang. iskola szegénysorsu tanulóinak segélyezésére „	50—
7. A helybeli kath. nőegyletnek	100—
8. „ „ izr. „	40—
9. „ „ szepítő-egyesületnek	230—
10. „ „ tüzoltó-egyletnek	140—

Összesen . K 1200—

— **Léghajó városunk felett.** Vasárnap reggel fél 8 óra tájban egy nagyobb szabású léghajó uszott el városunk felett. A léghajó Baksa felől jött és Muraszerdahely felé uszott s mint hírlík, Muraszerdahely körül leszállt. A léghajónak három utasa volt, három katonatiszt, akik egyik alsóasztriai léghajós-osztálynál szolgálnak. A léghajó városunk fölött mintegy 400 méter magasságban szállhatott, de azért szabad szemmel is ki lehetett venni a kosárban mozgó alakokat.

— **Brutális támadás.** A városunktól nem messze élő Szelence (Szelnica) község határában egy bestiális ember brutális támadást követett el egy védtelen urileány ellen. Az urileány — aki szelencei — a vasárnap délutáni szép időt arra használta fel, hogy egy kísértőársával a közel, erdőbe ment sétálni. Lelelte Vadoszláv, a szelencei petroleum-bányánál alkalmazott vasesztergályos, látta a lányt az erdőbe bemenni, utána osont és azon az uton, melyen a lánynak vissza kellett jönni, egy fa mögött lesbe állt. Nemsokára arra haladt el a lány, akkor a munkás előugrott a fa mögül és egy csapással leterítette a lány társát, majd pedig megragadta a lányt, bevonszolta a sűrűbe és ott erkölcsstelen merénylet követett el ellene, azután elmenekült. A lányt a kiállott igazalmak beteggé tették. A brutális vasesztergályost a muraszerdahelyi csendőrség letartóztatta.

Hol szedik föl a lehullott gyümölcsöt? Oh kérem, mondják, főszedjük biz azt, de csak akkor, ha már megérdemli a fáradságot, ha valamire föl lehet használni; de a nagyorónyi gyümölcs főszedésével minek fáradjunk, annak semmi haszna.

A nagyorónyi alma, szilva, barack ott hever, ott rothad el fája alatt; haszon nincs belőle, de a kár rendkívül nagy.

Csak tessék a lehullott gyümölcsből egy példányt kezébe venni és megvizsgálni. Össze van szurkálva és ha a szurások helyét késsel felnyírjuk, ott látjuk a mákszemnyi fehér petét, melyből átváltozással ismét eszelény lesz, a gyümölcsnek valóságos lefejezője, mert a nyelét meg-
rágja és úgy hullatja le.

Avagy, ha június végén, júliusban elkezd hullani az alma s azonnal főszedjük, benne van az almamoly hernyója; s ha nem bántjuk, ismét lepkévé fejlődik és folytatja a pusztítást.

Mindebből mi a tanulság? Az, hogy a lehullott gyümölcsöt, mint a jövő pusztító nemzedék fészékét, nem szabad a fák alatt meghagyni, hanem meg kell semmisíteni, akár úgy, hogy a sertésekkel megetetjük, vagy leforrázzuk, elégetjük, vízbe dobjuk.

Ha csupán ezt az egy parancsot megtartanók, de nem csak egy-két ember, hanem mindenki, akinek gyümölcsfái vannak: a kártékony férgek száma nagyon megapadna, sőt idővel kipusztulna. De a mostani szokás mellett évről-évre szaporodnak; mert ha van is, aki a lehullott gyümölcs megsemmisítését nem mulasztja el, de ha szomszédjai nem teszik meg, fáradságának nincs erdménye, mert a szomszédságból kapja a férgeket, ami által kedvét veszti, s többő ő sem törődik vele.

Mig ennek a kötelességnek érzése minden gyümölcsstermesztőben nem lesz meg, addig a kártékony férgek hatalma nőni fog.

Ebbe a kötelességbe ugyancsak beleszól a legfőbb parancs: amit nem kívánsz magadnak, sohase tedd másnak! Pusztítsuk a férgeket, s hasznót teszünk nemcsak magunknak, hanem felebarátainknak is.

A lehullott gyümölcs főszedésén kívül igen sok férget pusztíthatunk el a fák törzsére kötött fogó-övekkel is. Ez sem olyan nehéz munka, hogy kivitele akadályokba ütköznék és haszna szintén nagy. A fák derekára emberi mell magasságban többszörösen összehajtott újságpapírosból, szalmából, vagy rongyból tenyérnyi széles öveget, gyűrűket tölcserformára kötünk; vagyis úgy, hogy az övet csak fönt kötjük meg, alul pedig álljon el a törzstől. Itt szeretnek a férgek bebábozódni. Az öveget késő őszig, a fagyok beálltáig a fákon hagyjuk, de kéthetenként megvizsgáljuk és a férgeket elpusztítjuk; legjobban úgy, hogy a férgekkel megrakott övet elégetjük és ujat kötünk a helyére.

Nem mondom, hogy ez a dolog is csekélység annak, akinek sok fája van; de ha meggondoljuk, hogy ezen munkának általános keresztülvitelével, vagyis ha mindenki megteszi, utóbb kipusztítjuk a férgeket, megérdemli a fáradságot.

Több dologról nem is szólok, mert már ennek a kettőnek megtevésével úgy kiírhatjuk a gyümölcsfészesítőket, hogy csak hirmondójuk marad. De ne feledjük el, hogy csakis úgy: ha mindegyikünk megteszi.

Szerkesztői üzenetek.

Ganyméd.* Tárcaját jövő számunkban közöljük. Szíveskedjék addig tudomásunkra adni, hogy álnév alatt, vagy a saját nevével közöljük-e. Szívesen látjuk máskor is. **Debrecen.** Bevált. Mához kéthetere megjelentetjük.

Kiadó lakások.

Alsólendván, a Főuton (az Arnstein-féle üzlettel szemben) egy

3 szobás emeleti lakás

a mellékhelyiségekkel együtt május 1-ére, — ugyanott

két udvari lakás

a mellékhelyiségekkel együtt március 1-ére **KIADO.** Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos: **Levasics Ferenc,** Alsólendván.

A lendvai közvilágítás

figye még nincs megoldva, de azért Ön gyönyörűen világíthat, ha vásárol egy **vilamos zseblámpát!**

zseblámpát!

Vakító fényt adó zseblámpák és elemek sokféle nagyságban,

a **legolcsóbb árban** kaphatók egyedül:

Balkányi Ernőnél A.-lendván.

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a

KAISER-féle Mell-Karamella három fenyővel

Köhögés

rekedség, hurut, elnyálkásodás és gőrcsős köhögés

ellen legbiztosabban használhatók.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért

kapható Alsólendván **Fuss F. Nandor** gyógyszerárjában. *—18

A göntérházai gőzmalom kezelését magam veszem át és oda költözöm, miért is a malom alsólendvai lisztraktárát (Kopeckzy-ház) a berendezéssel és lakással együtt átadom.

Gruber Ferenc.

A legjobb magyar

szakácskönyvek

igen jutányos árban kaphatók **BALKÁNYI ERNO** könyvkereskedésében Alsólendván.

181 1913. vh. sz.

Arverési hirdetmény.

Guttman D. J. cég végrehajtató javára a szombathelyi kir. járásbíróság 1912 Sp. I. 463 3. számu kielég. végrehajtást és az alsólendvai kir. járásbíróság 1913. V. 86 1. számu kiküldetést rendelő végzése alapján 724 kor. 42 fill. követelést és járulékaikielégítésére Lenti községben

1913. évi március 10-én délelőtt 10 órakor

lovak, hordók, borok, szekerek s egyéb ingóságok 2649 kor. 50 fill. becsértékben bírói arverés útján fognak eladatni a következő általános arverési feltételek mellett:

Ha a tárgy becsérteke meg nem ígértetnek, az a kikiáltási aron alul is a legtöbbet ígéro által megvettnek jelentetik ki még akkor is, ha más arverelő által ígertet nem tétetett. Minden tárgy vételára azonnal készpénzben fizetendő, melynek lefizetése után az elárverezett tárgy a vevő birtokába adatik. — Ha a legtöbbet ígéro a vételárt azonnal le nem fizetné, a tárgy azonnal ujabban árvereltetik s ez esetben a fizetést nem teljesítő árverelőnek a netáni többlethez igénye nincs, ellenben a netáni kisebb összeget pótolni köteles és az árverés további folyamán részt nem vehet.

Kelt Alsólendván, 1913. feb. 22.

Havel, kir. bír. végrehajtó.

Ékszer és óra

legolcsóbb bevásárlási forrása

MAYER ÖDÖN

óras- és ékszerésznel

Alsólendván (Főutca).

Hirdetések jutányosan felvétetnek e lap kiadóhivatalában

T. vendéglős urak figyelmébe!

Legjobb minőségű asztali és csemege uj- és ó-borok

mérsékelt árak mellett minden mennyiségben kaphatók

Iroda: a Délvasmegyei Taka-
-rékpénztár épületében.

Kalchbrenner és Nádai
muraszombati borpincéikben.

== MAGYAR ==
félementháli sajt

többször kiténtetve; öt kilós csomagokban és egész karikákban 15--20 kg.-ig. — Legkevesebb szállítás két kilogramm.

Ára kilogrammonként 1 kor. 90 f.

Nagyobb vételnél olcsóbb.

Utánvételes megrendelése-

-ket készséggel teljesít: -

DICK SÁNDOR sajtgyáros

== MURASZOMBAT. == 4-4

Cserföldön egy jóforgalmu fűszer- és vegyeskereskedés

más vállalat miatt szabad kézből átadó.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos Horváth M., Cserföld.

Takács Ferenc

mű- és bútortasztalos ALSÓLENDVÁN.

Ajánlja nagy raktárát mindennemű temetkezési cikkekben.

Nagy választék 12-5

kész koporsókban, szemfedél, sirkoszoruk, koszorúszalagok, mirtuszcsokrok, fejkoszoruk, fátyolok, halotti ruhák, cipők, harisnyákban stb. Koporsódiszkek és szalagbetűk legnagyobb raktára.

== Mérsékelt, legolcsóbb árak! ==

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

HA FORHINNAL permetez, 17-4
RÉZKÉNPORRAL poroz és
BAGOLLAL öli a szőlőmolyt:

I - SZÖT kevesebb a gond.
II - SZÖT kevesebb a munka.
III - SZÖT kevesebb a munkabér!

mert a **FORHIN** a sokszorta megjavított bordóli keverék és számtalan köszönő- és elismerőlevél tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb meglepedéssel használják. **FORHIN**-nak nincs üledéke, vizbe dobva azonnal oldódik és biztosan pusztítja a peronosporát; egy kész anyag, főalkatrésze rézgalic, tapadóképessege oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele; használata óriási munka- és pénzmegtakarítást jelent, mert az anyag teljesen kész!

Gyümölcskertészek használjanak saját érdekükben **Californiai lét**, a gyümölcsrovarok elleni védekezésre **rovarenyvet** minden kártékony rovar lekötésére, **rovarfogó övet** az összes kártékony rovarok elfogására, **Laurinát** a rovarok ellen nyári védekezésre, **Nicotin Quassiakivonatot** liszolkák permetezésére, **Topomort** mezei egerek pusztítására, **Pampilt** rovarok és darazsak elfogására. — Tessenek mindezen cikkekről kimerítő leírást és használati utasítást kérni, melyet ingyen és bérmentve küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggár
BUDAPEST, VI. ker., Váci-ut 93/v. szám,
valamint képviselői: Hirsch és Szező Nagykanizsa, Gyarmati Vilmos Zalaegerszeg, Rosenberg Ernő Keszthely, Hiller Ignác és Fia Tapolca, Marton Mór Keszthely, Spiegel Rezső Tapolca, Szalay Ignác Zalaszentgrót.

Kevésbé használt **gyerekágy** megvételre kerestetik. Cím lapunk kiadóhivatalában.

Alsólendvai képeslapok művészi kivitelben sokféle felvételben Olcsó áron kaphatók könyv- és papírkereskedésében. **Balkányi Ernő**

Elsőrangú uriszabó cég

== Zala- ==
egerszeg.

Ajánlja kizárólag angol szövetből készült elegáns **uri ruháit.**

Meghívásra megbizottját helyszinre küldi.

Aranyéremmel kiténtetve.

Alapított 1868.

Neufeld Izidor özvegye

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN
CZEGLED (PESTMEGYE)

Nagyobb mennyiségű **nemes gyümölcsfa-csémek, boglyógyümölcsök, vadoncok, kerti sövények, síma és gyökeres szőlővesszők** stb. kaphatók. Tessenek kimerítő árjegyzéket kérni!